

sen. kan det dog paalægges et fjernere boende Vidne at give Møde for Landsret eller for Højesteret, naar det for Sagens Oplysning anses nødvendigt. — Hvor ikke de her angivne Regler eller Vidnets Helbredstilstand er til Hinder derfor, paalægges det Vidner at møde under Domsforhandlingen og der at aflægge Forklaring, medmindre begge Parter frafalde det, eller det vilde medtøre Ulempe eller Bekostning, som ikke vilde staa i rimeligt Forhold til Sagens Genstand eller den Betydning, Vidnesbyrdet kan antages at have for Sagens Oplysning. Skal Vidneførsel finde Sted i en Sag, der er indanket for Højesteret, beror det paa Rettens Bestemmelse, om Vidnet skal afhøres under Domsforhandlingen. — Et lovmæssigt indkaldt Vidne, der udebliver uden lovligt Forfald, idømmes der efter Partens Begæring Bøde, hvorhos Retten efter Partens Begæring kan lade et udeblevet Vidne afhente ved Magt, og, hvis Sagen udsættes, beslutte, at Vidnet ved Politiets Foranstaltning skal tages i Forvaring, indtil dets Fremstilling for Retten kan finde Sted. — Med engelsk-amerikansk Ret som Forbillede er foreslaet, at *Parterne* i Reglen selv afhøre Vidnerne, idet Rettens Formand dog skal vaage over, at utilbørlige, navnlig forvirrende Spørgsmaal ikke stilles ved Afhørelsen, og at denne foregaar i en passende Form. Eventuelt kan han unddrage Parten Afhørelsen og selv overtage den. Skønner han, at det vil være uden Nytte at fortsætte med Afhørelsen, kan han slutte den. Retten kan desuden ogsaa selv stille Spørgsmaal til Vidnet. —

2. *Afhøring af Parter og Parts Ed.* Retten skal ogsaa kunne forlange Forklaringer af *Sagens Parter*: „Retten kan efter Modpartens Paastand indkalde en Part til personligt Møde for at besvare Spørgsmaal sigtende til Sagens Oplysning“. Dog kan Parten nægte at svare paa Spørgsmaal, hvis Besvarelse maa forudsættes at ville udsætte Parten selv, hans Ægtefælle, Forældre eller Børn for Tab af borgerlig Agtelse eller Velfærd. Ligeledes kan hver Part selv fremstille sig og begære personlig at afgive sin Forklaring. Forklaringerne afgives *ikke under Ed* men under Ansvar efter Straffelovens Regler om falsk, ubeediget Forklaring for Retten. — „*Parts Ed*“ beholdes i de bestemte Tilfælde, hvori Anvendelsen deraf nu er lovhjemlet, men i øvrigt kan Parts Ed anvendes, hvor der efter Rettens Skøn er Grund dertil. En ny Regel er det, at Parts Ed aldrig, som nu, vil blive henskudt til Aflæggelse *efter* Dommens Afsigelse: Retten afsiger først en foreløbig Dom, hvorved Parts Ed tilstødes eller paalægges, og naar da den samtidig Parten forelagte Frist er udløbet og det har vist sig, om Eden aflægges, saa først afsiges den endelige Dom.